

MATEMATIK

Chalmers Tekniska Högskola

Tentamen i Diskret matematik IT, TMV200, 2013-04-05.

Lösningar

1. (a) Vi använder Euklides algoritm:

$$1254 = 1 \cdot 789 + 465$$

$$789 = 1 \cdot 465 + 324$$

$$465 = 1 \cdot 324 + 141$$

$$324 = 2 \cdot 141 + 42$$

$$141 = 3 \cdot 42 + 15$$

$$42 = 2 \cdot 15 + 12$$

$$15 = 1 \cdot 12 + 3$$

$$12 = 4 \cdot 3.$$

Från detta drar vi slutsatsen att $\text{sgd}(1254, 789) = 3$.

- (b) Eftersom 3 delar både 1254 och 789 så kommer 3 att dela $1254x + 789y$ för alla $x, y \in \mathbb{Z}$. Därför kommer aldrig $1254x + 789y = 5$ om $x, y \in \mathbb{Z}$ och alltså saknas det sådana lösningar.

2. (a) $6450 = 2 \cdot 3 \cdot 5^2 \cdot 43$

- (b) Från multiplikativiteten hos Eulers Φ -funktion och att

$$\Phi(p^k) = p^{k-1}(p-1)$$

om p är ett primtal samt primtalsfaktoriseringen från första deluppgiften får vi att

$$\Phi(6450) = \Phi(2) \cdot \Phi(3) \cdot \Phi(5^2) \cdot \Phi(43) = 1 \cdot 2 \cdot (5 \cdot 4) \cdot 42 = 1680.$$

- (c) Enligt Eulers sats vet vi att

$$7^{\Phi(6450)} = 7^{1680} \equiv 1 \pmod{6450},$$

ty $\text{sgd}(7, 6450) = 1$. Det ger att

$$7^{1681} \equiv 7 \pmod{6450}$$

så svaret är 7.

3. Först väljer vi 4 personer till ett lag. Det går på

$$\binom{12}{4} = \frac{12 \cdot 11 \cdot 10 \cdot 9}{4 \cdot 3 \cdot 2} = 55 \cdot 9 = 495$$

sätt. Därefter är det 8 personer att välja på till det andra laget som då kan väljas på

$$\binom{8}{4} = \frac{8 \cdot 7 \cdot 6 \cdot 5}{4 \cdot 3 \cdot 2} = 14 \cdot 5 = 70$$

sätt. Nu gäller det att inte missa att vi kan permutera de tre lagen och få samma uppdelning av personer på $3! = 6$ olika sätt. Det totala antalet olika uppdelningar blir därför

$$\binom{12}{4} \binom{8}{4} \cdot \frac{1}{6} = 165 \cdot 35 = 5775.$$

4. Vi visar först att $A_{2n} = 3 \cdot 2^n - 2$ med ett induktionsbevis.

Basfall: $n = 0$

Vi har att

$$3 \cdot 2^0 - 2 = 1 = A_0,$$

och alltså gäller likheten för $n = 0$.

Induktionssteget: Antag nu att det gäller för ett fixt jämnt naturligt tal $2n$. Visa att då gäller det också för $2(n+1)$. Vi får

$$A_{2n+2} = 2A_{2n+1} = 2(A_{2n} + 1) = 2(3 \cdot 2^n - 2 + 1) = 3 \cdot 2^{n+1} - 2,$$

och alltså gäller likheten också för $2(n+1)$.

Enligt induktionsprincipen gäller därmed likheten för alla jämna naturliga tal.

För de udda talen observerar vi bara att $A_{2n+1} = A_{2n} + 1 = 3 \cdot 2^n - 1$ enligt ovan.

5. Argumentet är giltigt och en motivering kan se ut så här.

Den fjärde premissen ger q . Detta ger i sin tur $p \vee q$ som tillsammans med första premissen ger r . Detta tillsammans med andra premissen ger t . Slutligen ger nu detta tillsammans med tredje premissen s så argumentet är giltigt.

6. (a) Den är **reflexiv**, ty $a \leq a$ och $s(a) \leq s(a)$ för alla a så $a\mathcal{R}a$. Den är **antisymmetrisk**, ty om $a\mathcal{R}b$ och $b\mathcal{R}a$ så är speciellt $a \leq b$ och $b \leq a$, så $a = b$. Den är **transitiv**, ty $a\mathcal{R}b$ och $b\mathcal{R}c$ är ekvivalent med att $a \leq b \leq c$ och $s(a) \leq s(b) \leq s(c)$. Detta ger ju tack vare att $\leq$ är transitiv att $a \leq c$ och $s(a) \leq s(c)$, dvs. $a\mathcal{R}c$.

- (b) Nej, ty t.ex. $9 < 10$ men $s(9) = 9 > 1 = s(10)$ så 9 och 10 är inte alls relaterade till varandra.
7. (a) Alla element i $[(1, 0)] = \{(x, 0) : x \neq 0\}$ och i $[(0, 0)] = \{(0, 0)\}$ ger värdet 0. Alla andra ekvivalensklasser innehåller bara element (x, y) med $y \neq 0$. Tag två godtyckliga element (x, y) och (cx, cy) ur samma ekvivalensklass $(c, y \neq 0)$. Eftersom $\frac{x}{y} = \frac{cx}{cy}$ så ger f samma värde för de båda elementen i $[(x, y)]$ och alltså beror inte värdet av f på vilken representant man väljer.
- (b) T.ex. är $(1, 1)$ och $(2, 2)$ i samma ekvivalensklass, men g ger värdena 1 respektive 4.
- (c) Den är inte injektiv, ty $[(0, 0)] \neq [(1, 0)]$ men $f([(0, 0)]) = f([(1, 0)])$.
- (d) Den är surjektiv, ty givet $r \in \mathbb{R}$ så är $f([(r, 1)]) = r$.
8. (a) Vi beräknar $s(n)$ för alla $1 \leq n \leq 10$:

$$\begin{aligned}
 s(1) &= 0 \\
 s(2) &= 1 \\
 s(3) &= 1 \\
 s(4) &= 1 + 2 = 3 \\
 s(5) &= 1 \\
 s(6) &= 1 + 2 + 3 = 6 \text{ Perfekt!} \\
 s(7) &= 1 \\
 s(8) &= 1 + 2 + 4 = 7 \\
 s(9) &= 1 + 3 = 4 \\
 s(10) &= 1 + 2 + 5 = 8.
 \end{aligned}$$

Vi ser att bara 6 är perfekt.

- (b) Eftersom $q = 2^p - 1$ är ett primtal så har n bara två primtalsdelare: 2 och q . Det betyder att alla positiva delare till n som är mindre än n ges av

$$\{1, 2, 2^2, \dots, 2^{p-1}, q, 2q, \dots, 2^{p-2}q\}.$$

Vi får att

$$\begin{aligned}
 s(n) &= \sum_{k=0}^{p-1} 2^k + \sum_{k=0}^{p-2} 2^k q = \frac{2^p - 1}{2 - 1} + q \frac{2^{p-1} - 1}{2 - 1} \\
 &= 2^{p-1}(2 + q) - (1 + q) = 2^{p-1}(2^p + 1) - 2^p \\
 &= 2^{p-1}(2^p + 1 - 2) = 2^{p-1}(2^p - 1) = n,
 \end{aligned}$$

och alltså är n perfekt.